

Мережа організацій
громадянського суспільства
«Зелена Житомирщина»

*Невідома
Житомирщина:
зелений туризм
від щирого серця*

Зміст

<i>Вступ</i>	3
<i>Веприн</i>	6
<i>Радомишль</i>	10
<i>Папірня в Радомишлі («Замок Радомисль»)</i>	10
<i>Радомишльська стоянка</i>	12
<i>Народний краєзнавчий музей</i>	13
<i>Музей флори і фауни</i>	14
<i>Міський парк</i>	15
<i>Свято-Миколаївський храм</i>	16
<i>Вежа</i>	17
<i>Криниченька і древні дуби</i>	17
<i>Лутівка</i>	19

Вступ

Споконвіків люди жили у гармонії з природою. Вони брали від природи не більше, ніж потрібно для життя, дякуючи за кожен щедрий дар. Люди поклонялися природі як божеству. Але минули роки і часи змінювалися. На зміну мудрості, доброти та розсудливості прийшов час жадібності та нерозуміння елементарних законів природи. Люди почали забувати взаємопов'язаність всього живого на планеті. Вони почали змінювати закони природи для отримання власних вигод. Але не завжди створені людиною речі давали їй здоров'я і силу. Люди забули про природу, її дари і про спілкування з нею, яке дарує цілющу силу для душі і тіла. Але незважаючи на це, збереглися люди, які продовжували жити по законах природи. Такі люди серед нас, варто лише озирнутися. Всього за годину від найбільшого мегаполісу України, міста Києва, можна потрапити у благодатний край, де незаймана природа та гостинні мешканці раді будуть вітати всіх охочих. Саме тут живуть люди, які сприймають природу як найвищу цінність. І зветься край цей – Житомирщина.

Подорож цим краєм дозволить зануритись у особливу атмосферу, яка допоможе згадати істинні цінності нашого життя. Спраглий подорожній тут зможе досхочу напиться чистої джерельної води. Цінитель краси і мистецтва зможе помилуватися і народними творчими надбаннями, і природними красотами краю. А ввечері після цікавого дня Вас порадує тепле спілкування за чашкою парного молока або трав'яного чаю із запашним медом, - це вже, кому що більше до смаку.

Радомишльський район, та наше чудове старовинне село Веprin славляться численними «перлинами», які є загальновідомими і користуються популярністю у туристів, однак існує і багато місць, які є майже невідомими для більшості. Тут Ви зможете поринути в особливу атмосферу і відпочити від метушні, яка зазвичай оточує популярні туристичні маршрути, та відчути себе справжнім мандрівником і дослідником – відкрити їх для себе по-особливому. Зокрема, в околицях сс. Веprin та Вирва у сосновому лісі ви побачите розплідник диких тварин, а також цілюще джерело з питною водою. В селі Федорівка зможете досхочу накупатися у величезному ставку з піщаним пляжем, який оточений лісом. Незабутнім відпочинком на березі річки Ірша на чудових величезних галявинах вас подарує село Гранітне. Не оминіть на своєму шляху с. Меделівка, в якому знаходиться прекрасний ставок з обладнаними місцями для відпочинку, квітучі луки та густий ліс. По дорозі від села Веprin в напрямку залізничної

станції Ірша, ви можете насолодитися тишею і зробити зупинку в грибкових дерев'яних альтанках.

А допоможе Вам в організації цікавої та незабутньої подорожі наша брошура. Одним із завдань є знайти всіх небайдужих, як місцевих мешканців, так і потенційних зелених туристів, донести до їх душі та думок неповторну красу Житомирщини, надати можливість познайомитися з її природними та історичними перлинами, допомогти розробити та відкрити свій незайманий екологічний маршрут, зробити внесок у розвиток рідного села зокрема, та Житомирщини взагалі, зробивши годівницю для тварини або птаха, просто прибравши суху гілку, залишивши рости і милувати око лісову рослину або ягоду. Сподіваємося, що ця брошура стане вашим путівником в організації самобутнього та неповторного дозвілля з користю для довкілля, а полегшити їх виконання допоможе сайт та фейсбук сторінка Громадської мережі «Зелена Житомирщина», адреси яких до вашої уваги на зворотній сторонці обкладинки. Переконані, що ви зможете допомогти створити та пройти свій особливий «зелений» маршрут, відвідати як популярні місця, так і відкрити нові «перлини» незайманої природи Житомирського Полісся.

Команда висловлює щирю подяку Радомишльській районній державній адміністрації, Радомишльській міській раді, Управлінню освіти, молоді та спорту Радомишльської районної державної адміністрації, Вишевицькій спецшколі-інтернату, Мережі організацій громадянського суспільства «Зелена Житомирщина», розробнику та укладачу сайта «Мой Верприн», нащадку роду Прокопенко-Зарицьких, які допомогли в наданні та систематизації матеріалів, сприяли в підготовці та розширенні можливостей сільського зеленого туризму для всебічного розвитку громад Житомирщини.

Дорогі земляки!

*Шановні гості нашого краю!
Ми раді вітати вас на славетній
Житомирщині!*

Проживаючи на Житомирщині, не перестаю кожен день милуватися та захоплюватися її природними багатствами, неповторною красою, заповідними урочищами, природними, історичними, культурними та археологічними пам'ятками. Немає більш доброзичливих та щирих людей, ніж на Житомирському Поліссі!

Запрошуємо всіх вас відкрити для себе неповторний світ нашого краю, організувавши екологічно дружнє дозвілля та обрати свої «зелений» маршрут. Переконана, що вас зачарують зелені ліси, квітучі луки щедрі природні дари, доброзичливі мешканці сіл Веприн, Вишевичі, Лутівка та інших прекрасних місць Радомишльського району. По-особливому чисто та гостинно продемонструють природу Житомирщини заказники місцевого значення «Радомишльський», «Тамарня», «Тута», «Михеївське», «Берви», «Щуче», «Клунище», «Галове», урочище «Карачун» та інші, зануривши у світ заповідної природи. Відчутти себе справжніми шукачами пригод ви зможете, відвідавши «Замок Радомисль», вежу в Радомишлі та інші історико-культурні перлини. Доторкнутися до святого святинь та побути наодинці, ви зможете, відвідавши Свято-Миколаївський храм в м. Радомишль. Ще безліч цікавих місць, ви зустрінете на своєму «зеленому» маршруті, і зможете відчутти тепло та позитивну енергетику, яку вони випромінюють.

Сподіваюся, що мій край не залишить вас байдужими, та ви будете повертатися до нього знов і знов, розповідатимете про нього рідним та близьким, передаватимете свої враження дітям та онукам, оскільки милуватися природними багатствами сіл та природних куточків Радомишльського району, краєвидами та історичними пам'ятками можна все життя, поринаючи у неповторну атмосферу поліської чарівності кожен раз по-новому.

**З повагою,
Дяченко Марина**

*Толова Мережі організацій громадянського суспільства «Зелена Житомирщина»,
аспірант Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління»*

Веприн

Завжди осередком життя та Божого благословення була церква. Дякуючи матеріалам сайту «Мой Веприн», хотілося б розпочати розповідь про невелике, але сповнено вируючими історичними подіями та постатями село, саме з розповіді про історію становлення церковної служби.

Священницький рід Коломацьких дійсно на межі XIX-XX століть служив у Вепринській церкві в ім'я Архістратиґа Михаїла. Священик Митрофан Якович Коломацький змінив тут свого батька Якова Васильовича. Отець Яків прибув на пастирську службу до Веприна з церкви села Копачі Чорнобильської волості Радомисльського повіту. У Копачах 1885 року й народився Митрофан Коломацький. В родині о.Якова було восьмеро дітей. Пішов він з життя у 1911 р. Вепринську парафію по його смерті прийняв син Митрофан. Митрофан Якович Коломацький у 1908 р. закінчив духовну семінарію, потому вчителював, викладаючи Закон Божий. У 1911 році був рукопокладений у священники. Брати отця Митрофана Коломацького Іоан Якович та Парфентій Якович служили в парафіях Бердичівського повіту, відповідно в церквах сіл Гришківці і Волоські Мехеринці. До одного благочинного округу з Мехеринцями входило й село Білилівка, відоме своїм стародавнім монастирем. Примітно, що за часів резидування в Радомислі уніатської митрополії настоятель цього монастиря був єпархіальним суддею консисторії - головного судового органу Церкви. Так от, у Білилівській церкві на початку XX століття ніс службу протоієрей Микола Миколайович Радзієвський.

Вочевидь, це й посприяло знайомству та одруженню Митрофана Коломацького з донькою Радзівєвських. За постановою судової колегії ОДПУ від 1 лютого 1932 р. його було ув'язнено на п'ять років до концтабору. Вірогідно тоді й припинила Вепринська церква своє існування.

Між тим Радзівєвські та Коломацькі згадуються, крім того у списках учителів освітніх закладів Київщини початку ХХ століття. У Радомисьській чоловічій гімназії (функціонувала у 1909-1919 роках) певний час законовчителем працював Стефан Костянтинівич Коломацький. Ось так і переплітаються життєві долі представників стародавніх родів.

Здавна відомий у Веприні рід Гарбарів, славних представників прадавнього промислу – гарбарства. Гарбарями називали ремісників, які займалися вичинкою шкіри. Від своїх пращурів успадкував не лише прізвище, а й справу, якою вони одвіку промишляли, вепринець Оксень Дійович Гарбар. У 1836 році в Оксеня Дійовича і його дружини Антоніни Матвіївни народився син Никодим, котрий, здобувши домашню освіту, пішов потому на вільні хліби і виявив неабиякий підприємницький хист. Згодом він, маючи ценз київського міщанина, а згодом – купця, повернувся до промислу предків і порядкував на придбаному батьком невеликому шкірзаводі на хуторі, що виник на річечці Сухарці на південній околиці Радомисля. Підприємство стало провідним у місті. Станом на 1875 р. тут за рік перероблялося 1000 волових шкір, 600 – яловичих, на заводі працювало 12 робітників. Никодим Гарбаров був одним з найвпливовіших можновладців повітового Радомисля, недарма ж 1879 року містяни обрали його міським головою.

За часів головування Никодима Гарбарова в Радомислі було збудовано Свято-Миколаївський собор, єврейську синагогу,

земську лікарню. У місті відкрилися ряд навчальних закладів, серед яких - міське чотирикласне училище (у його приміщенні сьогодні – школа №3). У Радомислі почалися роботи з централізованого водопостачання та електрифікації. Розвитку підприємництва сприяли засновані тут «Громадський банк» і «Радомисььке товариство взаємного кредиту». У 1906 р. запрацював пивоварний завод Альбрехтів і Тайферта, від якого веде свій початок сучасний «Пиво-безалкогольний комбінат «Радомішль». На землях села Папірня, що належали Гарбарову, оселились німецькі колоністи, заснувавши однойменну колонію. Міський голова сприяв папірянським колоністам у відкритті в селі німецької школи.

Никодим Гарбаров був удостоєний звання потомственного почесного громадянина, яке надавало ряд переваг і привілеїв не лише йому, а й успадковувалося нащадками. Перебуваючи на заслуженому відпочинку, Никодим Гарбаров не полишав громадської діяльності: обирався міським, земським гласним, входив до повітового комітету у справах земського господарства, тривалий час був членом правління місцевого комітету Товариства Червоного Хреста. Це ще раз переконливо засвідчувало його непересічний авторитет серед радомислян, що впевнено тримався майже чотири десятиліття.

Часи змінювалися, тихе село на березі Тетерева застала Друга Світова війна. Хотілося б розповісти про нашого односельчанина Івана Хитриченка, меморіальна дошка на честь якого встановлена у Вепринській загальноосвітній школі. І це не випадково, оскільки учень Іван Хитриченко навчався в сільській школі з 1907 по 1912 роки. В період Другої світової війни Іван Хитриченко організував та очолив підпільні організації, а потім партизанський загін.

Навесні 1943 року Іван Олександрович працював під керівництвом Сидора Ковпака – легендарного керівника партизанського руху в Українській РСР. Хитриченко став командиром загону народних месників Київської області, до якого увійшли 22 партизанські загони, понад 5000 бійців, одного з найкрупніших формувань на території окупованих районів Радянського Союзу.

Зараз природа та мирне життя в селі Веприн наче й не нагадують про ті важкі і буремні часи. Здавалося б чого ще треба - прекрасна природа, зелені та щедрі на гриби та ягоди ліси, лагідний теплий клімат, душевні і талановиті мешканці. І єдино важливим завданням нащадків та сьогоднішніх мешканців села залишається зберегти та примножити природні багатства, не забувати та шанувати пам'ять про пращурів, розвивати свою громаду.

Радомишль

Радомишль – одне із стародавніх міст Полісся і України. Свою сучасну назву Радомишль отримав не відразу. Вперше Радомишль згадується у літописі 1150 року під назвою Мичеськ, пізніше – Микгород. Старовинна назва древлянського міста походить від назви річки Мика, а та – від старослов'янського слова «микати» – жити, існувати. Микгород – сучасний район Радомишля, де понад сто років працює відома пивоварня.

За княжої доби Микгород мав вигідні стратегічні умови для розташування укріплення і побудови городища, адже його із обох сторін омивали річки Тетерів і Мика.

Приблизно у 1-й половині XVI ст. з'явилася нова назва міста. Після чергової татарської навали його з Микгорода перенесли на стратегічно вигідніше місце – стрімкий лівий берег річки Тетерів. За народною етимологією, «радісна мисль» про переселення і дала нову назву поселення – Радомисль. За іншою версією, вона походить від імені людини. На той час Радомисль або Радомисл означало людину, названу або вшановану як промисел чи знаряддя промислу. Перша писемна згадка про назву «Радомисль» належить до 1569 року. І лише з 1946 року в усіх документах вживається назва «Радомишль».

Папірня в Радомишлі (Історико-культурний комплекс «Замок Радомисль»)

Папірня – район міста Радомишля, колишнє однойменне село, назване на честь першого в центральній і східній Україні підприємства з виробництва паперу. Виникнення села (приблизно

1-а половина XVII століття) пов'язане з виготовленням паперу для потреб друкарні Києво-Печерської Лаври. Радомишльська папірня була першим таким підприємством в центральній і східній Україні. Фактично лише заснування папірні біля Радомишля уможливило початок книгодрукування в Центральній Україні. За свідченням З. Копистенського, яке збереглося в його проповіді з 1618 року, папірня була заснована «коштом немалим на здивування того краю як річ небувала». Опікуном папірні і містечка був Єлисей Плетенецький, про що говорить в панегірику, складеному на його честь О. Миторою і надрукованому 1618 року: «Не мнєй свєдчит Радомисль, з ним Городок сполнє, як доми в них Божїї збудувались гойнє».

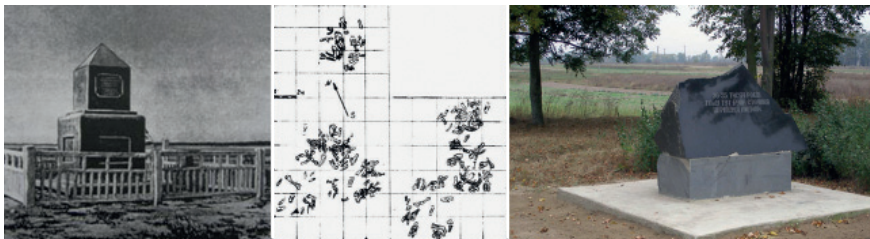
Готовий папір доставляли з Радомишля до Києва спочатку річкою Микою, притокою Тетерева, потім Тетеревом, а далі Дніпром. Тоді на ріці Тетерів були пристані в Ротичах, Ораному, Іванкові, Приборському, Горностайполі, Уніні, Кухарях, Макалевичах, Зорині і Воварині (загалом 10).

Після занепаду папірні на її руїнах був споруджений млин, що працював до середини 1960-х років. Побудований 1902 року інженером Пекарським із червоної цегли на кам'яному природному пагорбі, він височіє на березі річки Мики. Річка, на Папірні перекрита греблею, утворює великий став площею близько 90 гектарів. Млин був спершу паровий, згодом переведений на електрику. 5-поверховий (відповідає сучасній 12-поверхівці), має під'їзні містки. На ньому колись працювали 5-10 робітників.

Замок «Радомисль» з-поміж багатьох залів вражає концертною залом для камерної музики на 150 місць з висотою стелі 6 метрів, що вважається однією з кращих в Європі і, за висновком акустико-балістичної експертизи, відповідає найвищим стандартам. У ній розташований великий камін,

а в кутку, за роялем, б'є живе джерело. Замок має величну обрядову залу для урочистих подій, старовинну трапезну з великою замковою піччю, 60-літровим казаном, що кипить на відкритому вогні, вежу із 158 сходинок, з якої відкривається неповторний краєвид. Разом з відкриттям замку було відкрито і перший у світі музей української домашньої ікони та старожитностей.

Радомишльська стоянка

Радомишльська стоянка – стоянка пізнього палеоліту в околицях м. Радомишля Житомирської області, знаходиться на рівнинному плато північної околиці міста, яка серед місцевого населення зветься «Звіринець», на підвищеному лівому березі р. Тетерів, та свідчить про раннє заселення людьми багнистого регіону Київсько-Житомирського Полісся.

На підставі дослідження типології кремінних знарядь та кісток її відносять до ранньої доби пізнього палеоліту. На місці археологічних розкопок було виявлено та досліджено кілька стоянок. На одній із них знайдені залишки п'яти жител наметоподібних конічних споруд, розташованих півколом і побудованих з великих кісток мамонта, та окремо сховище великих кісток мамонта. Характер кремінного інвентарю цього пам'ятника давньої історії України несе ранні «оріньякські» риси. У ньому представлені як «старі» муст'єрські більш давні форми знарядь, так і пізньопалеолітичні. Серед них багато знарядь високої форми, а також великих пластин і гострих із круговою ретушшю. Однак багато різців і пластинок із притупленим краєм, що свідчить про постійне вживання цих знарядь в повсякденному житті первісної людини.

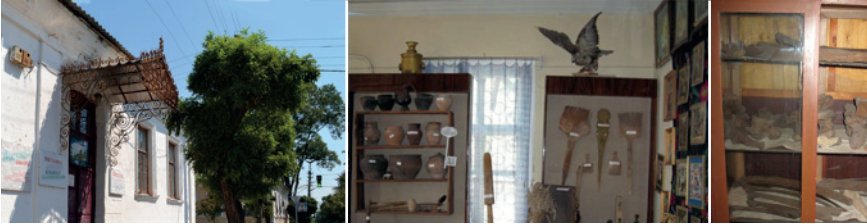
Стоянка розташовується на піднесенні, складеному дніпровською мореною, перекритої супіщано-суглиннистими відкладеннями. Культурний шар залягає в суглинках на глибині всього лише 50-60 см. Суглинки на глибині

2 – 2,5 м підстиляються похованим ґрунтом. Наукове датування геологічного віку культурного шару – 18,500-17,500 рр. до РХ.

Радомишльська стоянка була досліджена протягом 1956–1965 років видатним українським вченим-археологом, академіком та професором Київського державного університету ім. Т. Шевченка Іваном Гавриловичем Шовкоплясом (1921–1997).

За часів палеоліту зароджується примітивне первісне мистецтво, а також виникають релігійні уявлення, народжені безсиллям людини в боротьбі з силами природи. В Україні розкопано багато стоянок пізньої палеолітичної доби. Найбільш рання з них – Радомишльська стоянка на Житомирщині.

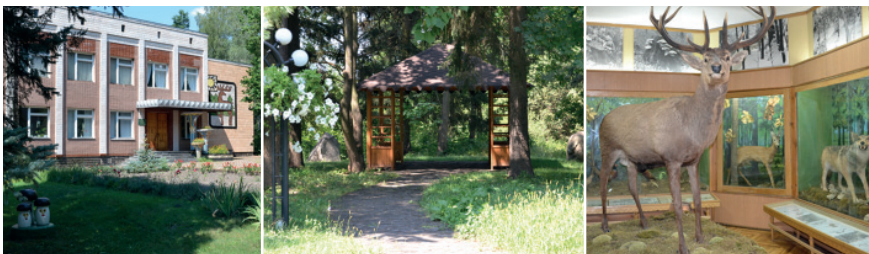
Народний краєзнавчий музей

Краєзнавчий музей був заснований в 1959 році місцевими вчителями-краєзнавцями. В музеї зібрані експонати, документи, фотографії, які відображають побут, політичне життя радомишлян на фоні світових подій XVII - XX століть. В першій невеличкій кімнаті музею погляд відвідувача привертають увагу древні кістки, бивні мамонта, череп тура, роги благородного оленя. Ці експонати були знайдені археологічною експедицією 1959 - 1964 років. Також в музеї для перегляду пропонуються стенди періоду козацької доби, Радомишль кінця XIX і початку XX століття, Другої світової війни. Не забуто і про воїнів-афганців та ліквідаторів аварії на ЧАЕС.

Музей флори і фауни

Щоб відвідати музей флори і фауни, потрібно пройти до кінця вулиці Київської, де вона впирається в прохідну деревообробного цеху ДП «Радомишльське лісомисливське господарство». За парканом розкинувся невеликий, але чудовий дендропарк. В парк, з вулиці, ведуть дві алеї. По будь-якій із алей, можна пройти до музею. Пройшовши в глибину парку, на галявині погляду відкривається декоративний басейн, в якому очерет межує з рідкісними білими ліліями. Тут же поряд знаходиться двоповерхова будівля музею.

Музей флори і фауни був заснований у 1968 році. Засновник – Філіпович Андрій Іванович (1921-1992 рр.), заслужений лісовод України, який пропрацював директором лісомисливського господарства 41 рік. Будучи на пенсії, він ще два роки пропрацював директором музею.

Музей займає чотири зали на другому поверсі. Оформляля музей місцеві майстри, працівники держлісгоспу. Різьбою по дереву, оформленням арок між залами займався Віктор Герасимов. Панорамні фонові картини виконав художник Анатолій Степаненко. Фотомайстер Олександр Сахневич своїми фотографіями відобразив час, людей, лісове господарство. Основні експонати – чучела тварин та птахів створив таксодерміст Сергій Григорович Марчук.

В першому залі музею стенди розказують про створення Державного лісомисливського господарства (1936 рік) та його історію розвитку до наших днів. Перша бензопила «Дружба» (1959 р.) і сучасне потужне підприємство європейського зразка (2008р.). В цьому залі також зібрані фото десятків працівників-пенсіонерів, які віддали багато років праці в лісовому господарстві. Ще один стенд розповідає про діяльність

шкільного лісництва Радомишльської школи №4 та школи-інтернату. Всі ці стенди об'єднує великий портрет засновника музею.

В інших трьох залах представлена флора і фауна. Чучела великих травоядних – благородного оленя, лося, сценки з життя лісових косуль, сімейство диких кабанів. Представлені хижаки, вовк та єнотовидна собака. Серед птахів виділяється своїм розміром, своєю потужністю – беркут. Розмах його крил два метри, це вражає. В музеї також зберігається колекція мінералів, колекція метеликів. Особливо цікаві метелики, їх тутдесь близько 280-ти. Вражаючі розміри, різноманітні кольори і форми крил. Колекція метеликів була придбана у приватного колекціонера.

Загалом в музеї є на що подивитись. Музей є відомим в Україні і за її межами, про що свідчить книга відгуків. Книга відгуків ведеться з 1973 року і має два томи. Записи в книзі зроблено багатьма мовами, і потрібно досить багато часу, щоб її прочитати.

Міський парк

Міський парк традиційно влітку є одним з найулюбленіших місць відпочинку. Тут приємно прогулятися, чи просто посидіти на лавах у затінку дерев, провести вільний час з друзями, або скласти своєрідну компанію дітям чи онукам, які залюбки граються на дитячому майданчику. Тож міський громадський парк відновлює свої традиції, які закладалися ще в 30-х роках минулого століття.

Обладнаний був парк за рішенням міської ради у 1932 році. Спочатку він мав на зразок Московського гучну назву – міський парк культури і відпочинку імені Горького. Для влаштування парку було відведене землі між вулицями Міськради і Присутственою. Із закладенням парку змінили тоді свій напрям декілька вулиць міста.

У парку висадили дерева, клумби (деякі з них були зроблені на круглих пагорбах-підвищеннях), проклали алеї, побудували фонтан, встановили лави, скульптурні композиції. А ще – обладнали стадіон, який до цього був розташований на березі Мики. Також у парку побудували танцювальний майданчик, на якому по вихідних звеселяв городян духовий оркестр. У 1935 році зусиллями молоді міста було встановлено парашутну вишку. Згодом з'явилися стрілецький тир, дитячий майданчик з дерев'яними карусельками, гірками, гойдалками. Побудовано було й літні торговельні майданчики для закладів громадського харчування.

Парк і стадіон традиційно були місцем народних гулянь, міських свят, таких як Проводи зими і зустрічі весни, День молоді, Свято праці та інших. Взимку тут залюбки каталися лижники, а діти – з гірок на санчатах.

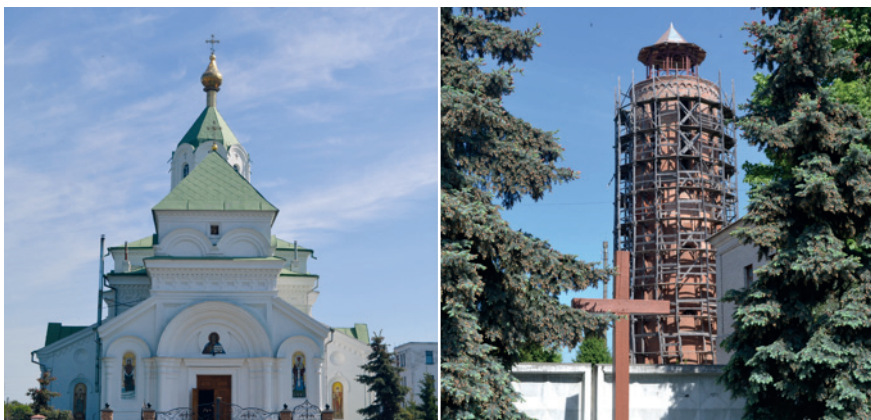
У 1964 році в парку було споруджено пам'ятник полеглим воїнам-землякам, Героям Радянського Союзу. У 1970 роках – встановили розважальні атракціони і для малят, і для старших за віком. Проте з часом вони відпрацювали свій ресурс і були демонтовані. У 1987 році було побудовано літній кінотеатр, який згодом використовувався як танцмайданчик.

Паркова інфраструктура удосконалюється з року в рік, щоб й надалі він залишався привабливим і затишним місцем дозвілля та відпочинку городян і гостей міста.

Свято-Миколаївський храм

Сучасний храм Святителя Миколая Чудотворця, в Радомишлі (1883 р.) зводився одночасно з Володимирським собором в Києві. Церковні дзвони були привезені з Москви. Розписали храм учні відомого російського художника Віктора Васнецова –

Павло Свідомській і Василь Котарбінській. Їм допомагали художники-іконописці з Києва. Храм розписаний по ескізах з розписів київського Володимирського собору. В Свято-Миколаївському храмі є чудотворна ікона Матері Божої. 10 квітня 1994 року Священним Синодом Української Православної Церкви встановлено святкування Радомишльської (Іверської) ікони Божої Матері.

Вежа

Одним із символів міста Радомишля є вежа, яка була збудована в XIX столітті. Побудована вона була як водонапірна башта. Одночасно її використовували для спостережень як пожежну. Загалом споруда вважається одним із символів міста.

Криниченька і древні дуби

На сьомому кілометрі від Радомишля в напрямку Кочерова, на 130 кілометрі автошляху Овруч – Кочерів існує відгалуження, петля старої ділянки автодороги. Ще років з десять тому тут існувало автомобільне життя. Проте тутешня місцевість облаштована для відпочинку і є популярною у радомишлян. Давно стало традицією приїздити сюди молодят на весілля і фотографуватись поруч з багатовіковими велетнями-дубами, яких сьогодні залишилось, на жаль, два. Ці дуби мають вік більше 400 років. Із покоління в покоління радомишлянами передається легенда, що ці дуби-старожили пам'ятають ще гетьмана Богдана Хмельницького, який в одному із своїх походів відпочивав під ними із своїм військом. Поруч з дубами маленькому рівчачку

надає життя джерело. Воно облаштоване і захищене дерев'яною спорудою. Густа тінь від крон дерев дає прохолоду подорожнім в літню спеку. Невеличкі алеї і стежки розбігаються по альтанкам, які облаштовані кам'яними кострищами. Великий стіл з лавками зроблено з колод. За столом може розміститись чимала компанія.

Лутівка

Вперше село згадується у 1691 році у дарчій грамоті гетьмана Мазепи, який подарував його як свою власність Києво-Братському монастирю. Назву отримано від назви річки Лутівочка, яка розпочинається біля Глухова, перетинає село навпіл і впадає у Тетерів. На ній розташовані гарні великі лутівські ставки, збудовані ще паном Вержбицьким півтора століття тому. Ставки пан продав, купча на них донині зберігається на руках у лутівчан. Дані про це та інші відомості про Житомирщину туристичну ви зможете знайти в сільській бібліотеці.

Село оточене гарними луками, ставками та лісами. Тут розміщується каскад озер, криниченька з джерельною водою, а навколо - сосновий ліс. Нерідко можна побачити водоплаваючих птахів.

Прямо в центрі села знаходиться молодий Свято-Хрестовоздвиженський храм, освячений в 2005 році, а навпроти каплиця-дзвіниця, всередині якої знаходиться джерело із цілющою водою.

Знайти Лутівку ви зможете дуже просто, бо вона знаходиться в самому передмісті Радомишля. Але будьте уважні, не переплутайте цю маленьку перлину з містом.

*Організуй
екологічно
дружнє дозвілля -
обери свій маршрут*

www.zelena.org.ua
www.green-tour.org.ua
www.facebook.com/zelenazhytomyra
zelena_2012@ukr.net